

C67 – LEE12

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2005-2006

17 november 2005

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID
EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de bestemming van kangoeroewoningen	1
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de effectieve uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen	4
Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de herbestemming van het kerkelijk patrimonium in Vlaanderen	8

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van de heer Frans Peeters tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de bestemming van kangoeroewoningen

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze regering besteedt in deze legislatuur terecht heel wat aandacht aan het woonbeleid. Op de woningmarkt, en zeker voor de sociale woningen, is er nog een spanning tussen vraag en aanbod.

Heel wat ministers besteden in hun beleidsnota aandacht aan het begrip kangoeroewonen. Minister Keulen wil deze legislatuur bijzondere aandacht besteden aan kangoeroewonen en minister Vervotte werkt aan een woon- en zorgdecreet, waarbij ook kangoeroewonen gestimuleerd zal worden.

Mijnheer de minister, in uw beleidsnota staat dat er een nieuwe trend aanwezig is op het vlak van wonen en dat de woningen die vrijkomen omdat mensen van het buitengebied naar het centrum verhuizen, een nieuwe bestemming kunnen krijgen waar heel wat mensen beter van worden.

Het begrip kangoeroewonen is voldoende bekend. Het verschijnt te pas en te onpas in de pers, wat bij heel wat mensen bepaalde verwachtingen doet ontstaan. Veel mensen willen het begrip kangoeroewonen invullen, maar als ze een concrete vraag stellen, kunnen de bevoegde diensten – de gemeentebesturen en de adviesverlenende diensten van Arohm – niet altijd een concreet antwoord geven.

Decreten op de ruimtelijke ordening stellen dat voor een wijziging van het aantal woongelegenheden een stedenbouwkundige vergunning moet worden aangevraagd. Mijnheer de minister, in uw beleidsnota staat dat moet worden nagegaan hoe, onder bepaalde voorwaarden, op een eenvoudige manier een vergunning kan worden verkregen om woningen om te vormen tot kangoeroewoningen.

Mijnheer de minister, welke acties hebt u al ondernomen om de procedure om een vergunning te verkrijgen te vereenvoudigen? Welke acties denkt u in de toekomst nog te ondernemen? Op welke termijn zal dat gebeuren?

In welke gebieden/zones en onder welke voorwaarden kunnen kangoeroewoningen worden toegestaan? Mijnheer de minister, ik wil graag een duidelijke omschrijving. Het is evident dat in woongebieden kangoeroewoningen kunnen worden opgetrokken, maar wat kan in woongebieden met landelijk karakter en in landbouwgebieden?

Welke initiatieven zult u nemen om de diensten van Arohm en de gemeentebesturen duidelijk te informeren over de regelgeving met betrekking tot kangoeroewonen? Binnen welke termijn zal dat gebeuren?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer de voorzitter, collega's, om geen misverstanden te laten bestaan, moet worden beklemtoond dat het niet gaat over artikel 99, paragraaf 7, zoals in de schriftelijk ingediende tekst van uw vraag staat, maar over artikel 99, paragraaf 1, ten zevende, waarin staat dat er een vergunningsplicht is voor het wijzigen van het aantal woongelegenheden.

Het is raadzaam om eerst het begrip kangoeroewonen te duiden. Dergelijke projectrealisaties beogen in regel het bouwen van gehelen die voorzien in twee boven of naast elkaar gelegen deelentiteiten, waarbij de gelijkvloerse deelentiteit vaak over een tuin of terras beschikt. De aldus aangepaste deelentiteit kan worden bewoond door een bejaarde of hulpbehoevende persoon, de andere entiteit door bijvoorbeeld een jong gezin. Twee in één dus.

Kangoeroewonen berust veelal op een wil tot samenwerking en zelfs tot samenleven tussen de twee betrokken gezinnen, waarbij het tweede gezin uit één persoon kan bestaan. Ten tweede is er een wederzijdse beschikbaarheid voor noodgevallen, waarbij bijvoorbeeld een huistelefoon zorgt voor een verbinding tussen de twee deelentiteiten. Ten derde is er de

wil tot het verstrekken van wederzijdse hulp. Deze aspecten houden uiteraard rekening met de praktische, financiële en fysieke mogelijkheden van beide gezinnen. Het jonge gezin doet bijvoorbeeld de boodschappen, terwijl de bejaarde persoon op de kinderen past. Ook het gebruik maken van de beschikbare buurtdiensten, zoals warme maaltijden en thuisverzorging, hoort hier bij.

In principe moeten alle drie de voorwaarden vervuld zijn om van kangoeroewonen, in de werkelijke betekenis van het woord, te kunnen spreken.

Ik heb het persoonlijk nogal moeilijk met het begrip kangoeroewoning. We moeten eens een nieuwe naam zoeken. In de documenten die we uitschrijven, hebben we het over een zorgwoning: jonge mensen zorgen voor ouderen en omgekeerd. Ik zal er eens met minister Keulen over praten want kangoeroewoning is een verschrikkelijk woord. Eigenlijk bedoelen we een zorgwoning waarbij er wederzijdse zorg en respect is. Vooralsnog zal ik over kangoeroewoning spreken.

Kangoeroewonen zoals daadwerkelijk bedoeld, komt in de praktijk nog niet veel voor, behalve waar er een feitelijke toestand is van het inwonen van ouders, kinderen en verwanten. Dat gebeurt vandaag op heel veel plaatsen. Het gaat de facto om kangoeroewonen, maar in de praktijk is dat het samenwonen binnen een en dezelfde eengezinswoning. In deze gevallen zijn er dan ook relatief weinig problemen te verwachten bij het stopzetten van deze samenlevingsvorm, omdat de woning formeel niet is opgesplitst, bijvoorbeeld wat de eigendomsstructuur betreft maar ook fysisch. Soms is ze licht aangepast met bijvoorbeeld een deur om een afscheiding te maken. Het is dus vrij eenvoudig om deze woning terug tot een echte eengezinswoning te herleiden. Vaak zal er dan ook maar weinig ruimtelijk verschil zijn tussen een gewone eengezinswoning en diezelfde woning die omwille van het kangoeroewonen enigszins werd uitgebreid.

Ik geef een voorbeeld. Men kan perfect een eengezinswoning hebben waar een gezin met twee kinderen in leeft. Als er een tweeling bij komt, moet de woning worden uitgebreid want het gezin bestaat plots uit zes mensen. Hetzelfde kan zich voordoen wanneer de moeder of de vader komt inwonen en de woning licht wordt uitgebreid. De ruimtelijke impact verschilt niet bij een verruimde woning voor een gezin van zes met een woning voor een gezin met twee kinderen waar de grootouders komen inwonen. De voorbeelden

daarvan worden steeds meer legio. Vanuit de ruimtelijke ordening beschouwen we het gewoon als een eengezinswoning waarbij in plaats van ouders met kinderen, ouders en grootouders of andere vormen van samenleving tot stand komen.

Het is mijn pragmatisch standpunt dat het daadwerkelijk kangoeroewonen in principe, mits een weliswaar ruime interpretatie, effectief in overeenstemming is met de term eengezinswoningen. Zo worden heel veel problemen opgelost. Bij echte kangoeroewoningen, waarbij een woning is opgedeeld in twee entiteiten, kan immers terecht de vraag gesteld worden of er wel een aparte tweede woongelegenheid, zoals deze bij meergezinswoningen voorkomen, aanwezig is, nét omwille van de grote bindingsgraad en de geringe bijkomende ruimtelijke impact op het perceel en op de omgeving.

Het woningconcept kangoeroewonen is, zoals gesteld, pas functioneel indien de verschillende partijen, meestal twee, bereid zijn om aan elkaar wederzijdse hulp te verstrekken. De toekomstige bewoners van een dergelijk project moeten dan ook op de hoogte zijn van de filosofie en de consequenties die een dergelijke woonvorm met zich meebrengt. Het realiseren van deze woonvorm in de hoop dat de bewoners de gebouwen op die manier zullen invullen, zonder voorafgaande duidelijke afspraken, is weinig realistisch. Ik zie niet in hoe twee totaal verschillende mensen, die niet in de filosofie van het kangoeroewonen stappen, in een echte kangoeroewoning zouden gaan wonen, dat heeft geen zin.

Bij afwezigheid van duidelijke afspraken laat men dan ook beter de hele filosofie inzake het kangoeroewonen achterwege. Dat impliceert dat het aangewezen is dat men in een dergelijk geval resoluut opteert voor een concept van meergezinswoning. Ofwel bouwt men een kangoeroewoning of komt er iemand feitelijk inwonen. Als men niet in die filosofie wil stappen, praat dan niet over kangoeroewonen en concipieer dan een meergezinswoning, wat wij meestal omschrijven als een appartementencomplex

Het concept kangoeroewonen mag niet worden misbruikt, en daar wringt soms het schoentje. Soms stelt mijn administratie vast dat onder het mom van kangoeroewonen het oprichten van een twee- of meergezinswoning wordt beoogd met alle ruimtelijke gevolgen van dien. Het concept kangoeroewonen lijkt in betreffende gevallen dan ook enkel een alibi om bijvoorbeeld een verkavelingsvoorschrift voor eenge-

zinswoningen te omzeilen, wat uiteraard geenszins de bedoeling kan zijn. In die optiek worden aanvragen inzake kangoeroewonen door mijn administratie dan ook nauwgezet gescreend, om te verifiëren of het wel degelijk om kangoeroewonen, en dus om een ééngezinswoning, gaat.

Ik kom tot uw concrete vragen. In de voorbije legislatuur heb ik samen met het parlement de vergunningsprocedures, via tal van maatregelen en uitvoeringsbesluiten, maximaal vereenvoudigd om te trachten achterstanden in te lopen. Aanvragen specifiek voor kangoeroewonen moeten de normale vergunningsprocedure doorlopen. De behandeling voor een bouwaanvraag van een kangoeroewoning verschilt in principe niet van het doorlopen van de vergunningsprocedure met betrekking tot een gewone woning, zij het dat wanneer we voelen dat er discussie bestaat over of er een schijnaanvraag binnenkomt, we hebben afgesproken dit daadwerkelijk te toetsen, uit te zoeken en desnoods contact te leggen. Zo is het mogelijk dat er gebruik wordt gemaakt van een termijnverlenging van de behandelingsduur. Het uitgangspunt is immers dat de ruimtelijke impact van een kangoeroewoning of van een eengezinswoning perfect met elkaar vergelijkbaar zijn.

Eengezinswoningen en meergezinswoningen, zoals appartementen, hebben natuurlijk een compleet andere ruimtelijke impact. Ik geef even een voorbeeld. Bij meergezinswoningen werken we met garageboxen of parkeerplaatsen. Bij kangoeroewoningen is het net de bedoeling dat slechts een van de twee bewoners over een voertuig beschikt. Dat is een van de uitgangspunten van deze vorm van samenwonen.

Met betrekking tot de tweede en de derde vraag kan ik hier melden dat ons standpunt in samenspraak met de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen tot stand is gekomen. De administratie is perfect op de hoogte van de filosofie en van de aanpak die ik hier heb toegelicht.

Ik zou in dit verband bovendien willen verwijzen naar het omstandig antwoord dat ik op 29 september 2005 op de schriftelijke vragen van mevrouw Femke Coopmans over deze problematiek heb gegeven. Dit antwoord is als intern standpunt op het college van gemachtigde ambtenaren en van gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaren verspreid. Deze tekst is ook in de publicatie 'Kangoeroewonen – een mens- en budgetvriendelijk woonidee' van mevrouw

Coopmans en de heer Verraes verschenen. Ik zal dit schrijven ter beschikking van de commissie stellen.

Zoals iedereen weet, treedt mijn administratie geregeld in contact met de Vlaamse steden en gemeenten. Tijdens deze overlegmomenten met de stedenbouwkundige ambtenaren van de gemeentebesturen wordt dit standpunt aan de steden en gemeenten overgemaakt. Op die manier verspreidt mijn administratie ook informatie. Ik heb mijn administratie trouwens de opdracht gegeven een toelichting op de website te plaatsen. Ik zal de VVSG en de VVP van de brief aan mevrouw Coopmans op de hoogte brengen. Op die manier kunnen we belangrijke informatieve en communicatieve stappen zetten.

Indien zou blijken dat er nood aan een bijkomend informatief schrijven is, zal ik hier in samenspraak met minister Keulen voor zorgen. Minister Keulen is bevoegd voor het woonbeleid. Door samen een tekst naar buiten te brengen, zouden we het signaal geven dat de hele Vlaamse Regering op dezelfde lijn zit.

Met betrekking tot de derde vraag zou ik opnieuw naar de antwoorden op de reeds behandelde vragen en op de vragen van mevrouw Coopmans kunnen verwijzen. Uit het screenen van de bouwaanvragen en -plannen blijkt dat het steeds om echte kangoeroewoningen gaat. Al deze woningen worden door ons als eengezinswoningen geclassificeerd.

We bereiden momenteel een belangrijke decreetswijziging voor. Mochten zich met betrekking tot de kangoeroewoningen nog problemen stellen, zal ik laten onderzoeken of we in een bijkomende decretale bepaling kunnen voorzien. De huidige praktijk wijst evenwel uit dat alles op het terrein vlot verloopt.

De heer Frans Peeters: De minister heeft mijn vragen vrij duidelijk beantwoord. Ik was niet op de hoogte van zijn antwoord op de vragen van mevrouw Coopmans. Tijdens onze contacten is echter gebleken dat de Arohm niet alle specifieke vragen meteen kan beantwoorden.

Ik zit nog met een probleem. Het gaat hier eigenlijk om het creëren van twee woningen binnen één eengezinswoning. Dit zou tot problemen met betrekking tot de huisnummering kunnen leiden. De woningen kunnen aan al de door de minister aangehaalde criteria voldoen. De bewoners zouden evenwel om bepaalde redenen toch verschillende huisnummers kunnen vragen. In de buitengebieden gaan de

gemeentebesturen momenteel niet direct in op dergelijke vragen. Wat is de houding van de minister tegenover dit probleem?

Minister Dirk Van Mechelen: Het toekennen van huisnummers en het inschrijven van burgers vallen niet onmiddellijk binnen de opdracht van de minister van Ruimtelijke Ordening. We moeten dit pragmatisch bekijken. Alle geledingen van de Vlaamse overheid staan achter het principe van de zorgwoningen. Al het overige is van faciliterende aard en moeten we in orde kunnen brengen. Mij lijkt het alvast niet onlogisch om, bijvoorbeeld, nummers als 12A en 12B toe te kennen.

De heer Frans Peeters: Ik pleit zelf ook voor een pragmatische aanpak. Ik wil enkel de nodige duidelijkheid verkrijgen. Indien een woning aan alle criteria voldoet en twee huisnummers krijgt, moeten we ervoor zorgen dat ze op termijn geen meergezinswoning wordt. Op een bepaald ogenblik zal het niet langer om een zorgwoning gaan. In die situatie moeten we voor een uitdoofscenario kiezen. Zodra het zorgwonen ophoudt, moet het gemeentebestuur het tweede huisnummer weer intrekken. Indien dit niet gebeurt, zullen we met een sluipende besluitvorming te maken krijgen en zullen deze woningen meergezinswoningen worden.

De heer Dirk Van Mechelen: Volgens mij kan een zorgwoning slechts één huisnummer hebben. De opdeling in, bijvoorbeeld, 12A en 12B is louter feitelijk. In mijn gemeente wordt deze werkwijze vaak gehanteerd.

De heer Frans Peeters: Voor mij is het duidelijk. Het is trouwens onder meer naar aanleiding van dit probleem dat ik deze vraag om uitleg heb ingediend. Ik dank de minister voor zijn antwoord.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik zal de brief aan mevrouw Coopmans laten kopiëren en aan de commissiesecretaris bezorgen.

De heer Patrick Lachaert: Ik zou nog een kleine voetnoot bij de discussie willen plaatsen. Het is onmogelijk om met betrekking tot de ruimtelijke ordening, het bevolkingsregister en de fiscaliteit andere standpunten in te nemen. Indien een woning een enkel huisnummer heeft, kan het statuut van gezinshoofd slechts aan een enkele persoon worden toegekend.

De heer Frans Peeters: Dat is net het probleem bij dubbele huisnummers, bijvoorbeeld in verband met vervangingsinkomens.

Minister Dirk Van Mechelen: Ik ben beschikbaar om mee de kar te trekken, maar dit zijn zaken die niets met ruimtelijke ordening te maken hebben. Ik stel wel voor dat we een kleine task force oprichten met de administraties Binnenlandse Aangelegenheden, Wonen en Welzijn. Ik kan de administratie van Financiën laten nagaan wat de repercussies zijn. Op basis daarvan kunnen bijkomende decretale initiatieven worden genomen.

De heer Frans Peeters: Dat lijkt me een heel belangrijk initiatief. Zo niet wordt dit een pingpongspelletje waarbij men van de ene administratie naar de andere wordt gestuurd. De gemeentebesturen kunnen vaak geen afdoend antwoord geven wanneer burgers hun die vraag voorleggen. Het lijkt me heel interessant dat er een task force wordt opgericht om daar duidelijkheid over te scheppen. Zo kan er een uniforme communicatie worden gevoerd met de diensten en de bevolking.

Minister Dirk Van Mechelen: Als we achter het concept staan, moeten we ook de drempels die dat verhinderen, wegwerken. Vanuit mijn bevoegdheid voor financiën en ruimtelijke ordening zal ik mijn collega's daarbij betrekken

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de effectieve uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag dateert van 17 oktober, dus voor we de interessante beleidsbrief van de minister kregen. In het regeerakkoord staat: 'We onderschrijven de nood aan een langetermijnvisie voor de ruimtelijke ordening. We zorgen voor de effectieve uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, de uitvoering van de bindende bepalingen en de ruimteboekhouding, met name

onder meer een snelle, correcte afbakening van het stedelijk gebied, het woongebied en de 7000 hectare extra bedrijventerreinen, evenals de gelijktijdige afbakening van 750.000 hectare agrarisch gebied, met de aanduiding van de ruimte voor de paragrafische bedrijven, 38.000 hectare extra natuurgebied en 10.000 hectare bosgebied. We evalueren het bestaande RSV en bereiden de tijdige herziening ervan voor.'

Mijnheer de minister, zijn er het voorbije jaar reeds stappen gezet om dit onderdeel van het regeerakkoord uit te voeren? Wat mogen we dit parlementair jaar verwachten? Wat is de verdere timing binnen deze legislatuur? Wat is de stand van zaken en de planning inzake de evaluatie van het RSV? Wat de technische en de cijfergegevens betreft, stel ik voor dat u deze schriftelijk bezorgt aan deze commissie en dat u zich in uw antwoord beperkt tot wat politiek relevant is.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Ik sluit me aan bij deze vraag. Ik heb trouwens in mei of juni een gelijkaardige vraag gesteld.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Het technische antwoord beslaat twaalf bladzijden. Ik zal het aan de commissiesecretaris bezorgen, zodat het kan worden rondgedeeld. Ik zal me verder vooral focussen op de zesde vraag, meer bepaald de stand van zaken inzake de evaluatie van het RSV.

Het is eigen aan de methode van structuurplanning dat het beleid, parallel aan de uitvoering, voortdurend wordt geëvalueerd zodat er permanent kan worden bijgestuurd als dit wenselijk is omwille van nieuwe evoluties in de samenleving, nieuwe behoeften, trends of uitdagingen. Met andere woorden, wij geloven in structuurplanning, maar structuurplanning is voor ons een dynamisch proces. Op het moment dat het wordt uitgevoerd, moet het dus ook worden geëvalueerd.

Een gelijktijdige en gelijkwaardige afweging van de toekomstige sectorale ruimtebehoeften in relatie tot de gewenste ruimtelijke structuur via een effectief

partnerschapsmodel is een elementair onderdeel van de structuurplanningsmethodiek.

Het RSV werd in 1997 goedgekeurd met sectorale prognoses en taakstellingen die geldig zijn tot en met 2007. Ook de in opmaak zijnde provinciale en gemeentelijke structuurplannen voorzien, rekening houdend met het RSV, in taakstellingen tot en met 2007. De betreffende structuurplannen zullen moeten worden bijgestuurd en aangepast wanneer zij tijdig willen kunnen voorzien in de noodzakelijke woningen, bedrijventerreinen, recreatiezones, enzovoort, rekening houdend met de maatschappelijke evoluties. Het begrip kangoeroewonen is een voorbeeld van een nieuwe ruimtelijke uitdaging ten opzichte van bijvoorbeeld 20 jaar geleden. Rekening houdend met de naderende planhorizon van 2007 en enkele fundamentele knelpunten, dringt zich een tijdige evaluatie en bijstelling van het RSV op, zowel vanuit een maatschappelijke als vanuit een beleidsmatige noodzaak. Op 15 juli heb ik hierover voor het eerst gerapporteerd aan de Vlaamse Regering. Op 10 oktober heb ik een brief gericht aan de Vlaamse minister-president, om te kijken in welke mate we de timing op elkaar kunnen afstemmen.

Mijnheer De Meyer, enerzijds moet de continuïteit van het huidige RSV bewaakt worden en moet worden voortgebouwd op de verwezenlijkingen ervan. Anderzijds moet de visie van het huidige RSV verfijnd worden en waar nodig bijgesteld, in het licht van nieuwe ruimtebehoeften en wijzigingen van de maatschappelijke dynamiek, maar vooral in relatie tot een samenhangende ruimtelijke structuur van Vlaanderen. Na de Europese Raad van vorig jaar in Rotterdam bleek dat het concept van de stedelijke netwerken gedeeltelijk ontbreekt in het RSV.

Ik zal de evaluatie van het huidige RSV en de nodige voorbereidingen voor een tijdige herziening gelijktijdig laten verlopen, aan de hand van een kortetermijn- en een langetermijnspoor.

Tijdens de vorige legislatuur werd beslist de evaluatie uit te werken via drie sporen. Bij het eerste spoor – een partiële herziening van het RSV – werden enkele dringende knelpunten met betrekking tot de taakstellingen voor wonen en bedrijvigheid opgelost. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de belangrijke beslissing om zonevremde bedrijven niet te verrekenen in de ruimtebalans en de 7000 hectare nieuwe bedrijventerreinen.

Het tweede spoor betrof een algemene interne evaluatie van het RSV. Het resultaat daarvan was dat de meeste knelpunten opgevangen konden worden binnen de flexibiliteit van het huidige RSV en geen bijstelling nodig was. Deze eerste twee sporen van de evaluatie werden uitgevoerd in de periode 2003-2004.

Enkele andere knelpunten waarvoor geen uitweg kon worden geboden binnen het huidige RSV, zijn zo fundamenteel dat ze met een nieuw beleidsdocument aangepakt moeten worden via een derde spoor. Het gaat dan onder meer over de evaluatie en visievorming met betrekking tot de procedurele aspecten. Na jaren werken met stedelijke afbakeningsprocessen, groene en gele structuren, provinciale en gemeentelijke structuur- en uitvoeringsplannen, hebben we ontdekt waar er tekortkomingen zijn en moet worden ingegrepen in de planningsystemen. Ik denk dat ook een verfijning nodig is voor de ruimtebalans en de ruimteboekhouding. Ook sectoraal worden hierover vragen gesteld.

Daarnaast is er ook het debat over de afbakeningslijn en de doorwerking ervan in het beleid. In politieke discussies tussen stedelijke gebieden en buitengebieden neemt de afbakeningslijn soms mythische proporties aan. Ten slotte is er ook de inbreng van de ruimtelijke economische hoofdstructuur en de selectie van bijkomende economische poorten.

In het kader van het derde spoor hebben we in 2004 een bijkomende wetenschappelijke studie laten opmaken, om zicht te krijgen op de relevante inzichten over toekomstige ontwikkelingen, trends en uitdagingen voor het ruimtelijk beleid.

De gerichte bevraging van een 30-tal deskundigen, vanuit diverse thematische invalshoeken, leverde een aantal aandachtspunten op. Stedelijke fragmenten waaieren steeds verder uit, waardoor de grens tussen stedelijke en landelijke gebieden gedeeltelijk vervaagt. Bedrijven vragen goed bereikbare plaatsen, op korte afstand van stedelijke functies. De impact van economische poorten – havens en luchthavens – reikt steeds verder en er ontstaan bijvoorbeeld nieuwe havengebonden ontwikkelingen op interessante achterlandlocaties. De gemeenten buiten de stedelijke gebieden en de economische knooppunten kennen een belangrijke economische dynamiek. De dynamiek in landelijke gebieden in Vlaanderen is zeer verscheiden, waardoor de nood aan een vernieuwde betekenis voor het landelijk gebied en een aangepast

plattelandsbeleid in een sterk verstedelijkte context vergroot. In Nederland, onder meer in Zeeland, werden hierover een aantal interessante studies uitgevoerd. Water wordt sterk sturend voor de ruimtelijke ontwikkelingen, waardoor de impact en de repercussies van het integraal waterbeleid sterk structurerend worden voor de ruimtelijke ontwikkelingen.

Tot slot was er de vaststelling dat automobilititeit nog steeds sterk structurerend werkt op de ruimtelijke ordening, en het openbaar vervoer dit enkel kan omkeren als belangrijke knopen en assen op een hoogwaardige wijze worden uitgebouwd. Een mooi voorbeeld is het toekomstige gebruik van de hogesnelheidslijn naar Nederland, door de bouw van een nieuw station in Brecht, voor een betere afwikkeling van het openbaar vervoer. Hierdoor ontstaan volledig nieuwe mogelijkheden. Het ligt voor de hand dat een gemeente als Brecht, die vandaag in het buitengebied ligt, morgen een kleinstedelijk karakter zal aannemen.

Deze externe evaluatie wees uit dat het RSV een zeer bruikbaar kader blijft voor het ruimtelijk beleid, niet alleen op korte, maar ook op middellange termijn. Wat goed gedaan is, moet niet worden overgedaan. De conclusies van deze studie sluiten trouwens zeer nauw aan bij de bevindingen uit de interne evaluatie in het kader van het tweede spoor.

De evaluatie en de voorbereiding van de tijdige herziening van het RSV zullen gelijktijdig verlopen aan de hand van een kortetermijn- en een langetermijnspoor. Gelet op het dwingende tijdsbestek dat ons rest, is mijn administratie voor het kortetermijnspoor reeds gestart met de voorbereiding en uitwerking van diverse deelonderzoeken, met een prioritaire focus op de thema's wonen, werken, recreatie en infrastructuur. Voor de ruimtebalans worden we bijvoorbeeld voor recreatie met fundamentele problemen geconfronteerd.

Naast de permanente evaluatie van de uitvoering van het RSV zijn voor een globale evaluatie de volgende drie benaderingen essentieel: een inhoudelijke plan-evaluatie, een kwantitatieve evaluatie en het opstarten van een ruimtemonitor.

Bij de evaluatie van de uitvoering van het RSV wordt bekeken welke onderdelen van het RSV volledig afgerond zijn en welke nog lopen, welke processen nog moeten opgestart of gereactiveerd worden, zoals bijvoorbeeld de stedelijke afbakening van Leuven, en

welke processen niet weerhouden worden op basis van de inhoudelijke planevaluatie. We moeten dus nagaan waar we mee bezig zijn, wat er is stilgevalen, waar we moeten accelereren en wat niet wordt voortgezet.

Wat betreft de inhoudelijke planevaluatie is het belangrijk dat de relevantie van de verschillende inhoudelijke onderdelen van het RSV moet worden geanalyseerd binnen de context van de huidige ruimtelijke en maatschappelijke dynamiek. Met de in de wetenschappelijke studie gesignaleerde ruimtelijke ontwikkelingen en de bijhorende onderzoeksvragen en beleidsvragen zal rekening worden gehouden bij het uitschrijven van het onderzoeksprogramma ter voorbereiding van een nieuw ruimtelijk beleidskader op Vlaams niveau.

De kwantitatieve evaluatie van het RSV beoogt de werkelijke veranderingen in de ruimte te analyseren en het ruimtelijk functioneren in het licht van de doelstellingen van het RSV te bekijken. Dit is essentieel om de toekomstige sectorale ruimtebehoeften gelijktijdig te kunnen afwegen op basis van de beschikbare ruimte en de gewenste ruimtelijke structuur. Op termijn kan de taak van de kwantitatieve evaluatie worden overgenomen door de ruimtemonitor.

De ruimtemonitor is een noodzakelijk instrument voor de permanente evaluatie en monitoring van het ruimtelijk beleid in relatie tot de effectieve ontwikkelingen in onze ruimte. Dit wordt een omvattende en een bruikbare set van cartografische en sectorale data, die het mogelijk moet maken de Vlaamse ruimte te beschrijven, het ruimtegebruik te situeren en er de ruimtelijke differentiatie van te leren kennen. Dit gebeurt in een tijdsperspectief zodat we ook de evoluties in ontwikkelingen kunnen vaststellen. De ruimtemonitor wordt tegelijkertijd een instrument voor de verschillende ruimtebehoevende sectoren om hun huidig en toekomstig ruimtegebruik op een coherente en objectieve wijze te visualiseren. Het moet dus een soort databank zijn, cartografisch ondersteund, waaruit duidelijk blijkt hoe de ruimte wordt aangewend, en die de sectoren moet ondersteunen om hun visie op die ruimte te ontwikkelen en te verfijnen.

Op basis van deze evaluatie, die loopt over drie terreinen, is mijn administratie gestart met de voorbereiding van diverse externe deelonderzoeken. Een eerste deelonderzoek is een haalbaarheidsstudie naar

de technische en juridische aspecten van de ruimtemonitor. Wanneer we zo iets concipiëren, moeten we ook weten wat het technisch betekent, hoe het moet functioneren, hoe het moet worden geraadpleegd en hoe het ontsloten moet worden. Ook moeten we de juridische gevolgen kennen alsook het karakter van de data en de cartografische gegevens.

Ten tweede is er een inventarisatie gestart van de voor het Vlaamse ruimtelijk beleid relevante ruimtelijke ontwikkeling binnen buurregio's en op transnationaal niveau. Terwijl het RSV sterk is gefocust op de ruimtelijke ontwikkeling in Vlaanderen, proberen we dat hier open te trekken en Vlaanderen te zien als een entiteit in West-Europa. Heel de ontwikkeling van bijvoorbeeld West-Duitsland heeft een fenomenale impact op Vlaanderen. Heel de delocatie van economie heeft een enorme impact op logistieke processen. Vlaanderen is geen eenzaam stipje op een kaart maar maakt deel uit van grotere netwerken.

Ten derde is er een studie besteld naar de stedelijke dynamiek in Vlaanderen en tot slot komt er een studie naar diversiteit in vormen en voorkomen van ruimtelijke verweving in Vlaanderen, waarbij de kracht en de zwaktes worden onderzocht, waar er moet worden bijgestuurd en hoe we daarmee moeten omgaan.

Deze evaluatieoefening, die invulling geeft aan het kortetermijnspoor, zal door mijn administratie worden afgerond, samen met de resultaten van de bijkomende deelonderzoeken, tegen september 2006. Deze resultaten zullen dan gezamenlijk verwerkt worden in een samenvattende nota die tegen eind 2006 aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd.

Ik kom tot de voorbereiding en de tijdige herziening van het RSV. Het regeerakkoord formuleert de ambitie om een tijdige herziening van het RSV voor te bereiden. Zoals gezegd doen we dat met een kortetermijnvisie en een langetermijnspoor. Om geen misverstanden te laten ontstaan, verduidelijk ik wat ik bedoel met korte termijn. Ik wil op basis van een grondige evaluatie van bestaande knelpunten, de mogelijkheid afwegen om binnen de principes van het huidige RSV een tweede partiële herziening van het RSV op te starten. Hierbij zal onder andere de problematiek van het naderen van de planhorizon 2007 bekeken worden, en concrete knelpunten bij de uitvoering van het RSV zullen in kaart worden gebracht.

Ik geef het voorbeeld van de problematiek van de missing links. Als we het RSV in 2007 niet vervangen door een tweede RSV en we willen een aantal missing links wegwerken, dan is het nodig dat er een RSV I tris komt. Voor dit kortetermijnspoor zal ik rekening houden met de resultaten van de evaluatie van het RSV en met het onderzoek gericht op de langere termijn. We moeten hierbij nagaan waar we de langetermijnvisie reeds moeten implementeren in een bijsturing op korte termijn van het RSV. Er moet bijzondere aandacht gaan naar thema's zoals wonen, werken, recreatie en verkeersinfrastructuur. De eerste resultaten hiervan worden verwacht tegen midden 2006.

Naast het werk op het kortetermijnspoor, wil ik gelijktijdig blijven inzetten op de langetermijnvisie met het oog op de voorbereiding van een meer fundamentele herziening van het RSV. Op basis van een analyse van belangrijke maatschappelijke en ruimtelijke ontwikkelingen, wil ik de kennishiaten in beeld brengen. Op basis daarvan kunnen systematisch onderzoeksopdrachten worden uitbesteed, die deze leemten in kennis in kaart zullen brengen en zullen invullen. Het betreft onder meer het onderzoek naar de stedelijke netwerken waarvan ik al een voorbeeld heb gegeven.

Dit is het antwoord op de meer structurele vragen van de heer De Meyer. We zijn sinds 2003 bezig met de evaluatie van het huidige RSV. Belangrijke conclusie is dat het huidige RSV ons toelaat daarop door te bouwen en het vooral uit te voeren. Er zijn heel wat planningsprocessen nog lopende, zoals blijkt uit de beleidsbrief.

Uiteindelijk moeten de analyse en de evaluatie leiden tot twee dingen. Ten eerste is dat een bijsturing op korte termijn tegen 2007. Ten tweede moet het leiden tot de voorbereiding van de herziening van het RSV, waarvoor we de noodzakelijke kennis moeten opbouwen om enkel datgene bij te sturen en te verfijnen wat bijsturing vereist.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn zeer uitgebreid en gestofveerd antwoord, zowel voor het mondelinge als het schriftelijke gedeelte dat we hebben gekregen. Mijnheer de minister, ik wil niet vooruitlopen op het verder uitgebreid gesprek dat we hierover kunnen voeren tijdens de bespreking van uw beleidsbrief en nadat

we uw antwoord grondig hebben nagelezen. Ik meen te mogen begrijpen uit uw mondeling antwoord en uit het deel van uw schriftelijk antwoord dat ik al snel heb gelezen, en het is bovendien essentieel, dat het huidige RSV wordt uitgevoerd, dat er in continuïteit zal worden voortgebouwd op het huidige RSV en dat de evaluatie, verfijning en bijstelling rekening zullen houden met de maatschappelijke noden.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Het antwoord verbaast me, maar we zullen straks verder praten bij de bespreking van de beleidsnota.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de herbestemming van het kerkelijk patrimonium in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de zaak die ik vandaag wil aankaarten, is niet nieuw. De discussie is in dit huis al gevoerd.

Ik stel deze vraag naar aanleiding van een krantenartikel over Terlanen. Dat moet een dorp zijn bij Overijse. Enkele weken geleden ontstond er grote commotie naar aanleiding van de geplande verkoop van de oude pastorie door de kerkraad. De dorpsraad, het kerkbestuur, het gemeentebestuur en zowat iedereen verzette zich hiertegen met klem en maakte de verkoop zelfs aanhangig bij de Vlaamse Regering.

Dit dossier haalde de nationale pers, maar het is geen alleenstaand geval in Vlaanderen. De discussie over de herbestemming van het kerkelijke patrimonium is reeds enkele jaren voorzichtig – want soms heikel – maar noodgedwongen op gang gekomen. We moeten eerlijk zijn: er zijn vandaag veel minder kerkgangers dan pakweg 25 jaar geleden. Door die terugloop hebben de bisschoppen een tijd geleden de parochies gehergroepeerd onder federaties. Die herindeling van de parochies heeft tot gevolg dat pastoors

de erediensten van verschillende parochies verzekeren zonder dat de kerken worden gesloten.

Door het in stand houden van de parochies moeten wettelijk gezien ook de kerkfabrieken blijven bestaan. De leegstaande pastorieën en kerken zorgen echter sinds geruime tijd voor een toenemend ongevoegen bij heel wat gemeentebesturen. Het verplichte onderhoud en de kosten van kerkfabrieken vormen namelijk een zware last voor de gemeentebegroting. Dit is nog steeds een gevolg van een of ander KB van 1824.

Omwille van die financiële implicaties zoeken heel wat gemeentebesturen naar creatieve oplossingen om kerken als gemeenschapsplaatsen te gebruiken. Ze krijgen geen nieuwe bestemming, het is absoluut niet de bedoeling om van kerken cafés, horecazaken of discotheken te maken, maar wel een bijkomende bestemming. Er zijn inmiddels tal van evenementen waarbij de eigenheid en het religieus karakter, alsook de historische kwaliteit van het kerkgebouw, worden gerespecteerd. Zo worden kerken gebruikt voor een klassiek concert of voor tentoonstellingen. Hier en daar is een pastorie ook al ingericht als vergader- of archiefruimte, ik weet zelfs van een aantal musea.

Kerken behoren tot de biotoop van Vlaanderen. Het is dan ook logisch dat er een consensus bestaat over de bescherming van die kerkgebouwen. Ze vormen nu eenmaal een belangrijk onderdeel van ons Vlaams cultureel patrimonium. Maar toch vind ik een discussie over de bestemming van de kerkgebouwen zinvol vanuit het oogpunt van Monumentenzorg. Het kerkelijk patrimonium in Vlaanderen wordt voor meer dan 90 percent door subsidies in stand gehouden en die bedragen zijn aanzienlijk. Bovendien is bijna één derde van het kerkpatrimonium beschermd.

Op hoger bestuurlijk niveau is er inzake de herbestemming van het kerkelijk patrimonium in het recente verleden ook al nagedacht. Zo werd enkele jaren geleden op initiatief van gewezen minister Martens – die de discussie niet alleen op gang heeft getrokken maar ook bespreekbaar heeft gemaakt – reeds een studie gepubliceerd over het kerkelijk cultureel erfgoed door de Stichting Vlaams Erfgoed. Ook gewezen minister Sauwens heeft inzake het beheer van het kerkelijk patrimonium gesprekken gevoerd met het Belgisch Bisschoppelijk Comité. In mijn provincie vond een overleg in dit verband plaats tussen de West-Vlaamse burgemeesters en bisschop

Vangheluwe, dat in de pers de nodige aandacht heeft gekregen.

Is het mogelijk te herbestemmen kerkelijk patrimonium reeds in kaart gebracht? Zo niet, zijn er plannen of opdrachten in die zin? Bent u van plan een initiatief te nemen inzake een mogelijke herbestemming van het kerkelijk patrimonium? Hebt u in dit verband reeds contact genomen met de kerkelijke overheden? Zo niet, bent u van plan dit te doen en welke concrete invulling wilt u hieraan geven?

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer de minister, vanuit gemeentelijk standpunt kan wel een oplossing worden gevonden voor de pastorieën. Naast de functie wonen, hebben die immers ook de functie van presbyterium. In een presbyterium wordt ingevolge het concordaat van 1804 een relatie gemaakt tussen kerk en staat. Het concordaat stamt dus uit de tijd van Napoleon en houdt een vergoeding in voor het feit dat de Franse Republiek de goederen van de kerkelijke overheden had genaast. Als kan worden bewezen dat de pastorie niet langer als dusdanig wordt gebruikt, dan kan het bisdom een gemeente ontslaan van het houden van een presbyterium in de pastorie. Als gevolg daarvan zijn er voor het gebouw vele mogelijkheden.

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Lachaert, ik dank u om ons nog even aan Napoleon te herinneren.

Mevrouw Hostekint, deze vraag past ook in de bespreking van mijn beleidsbrief. Een beetje vooruitlopend op de discussie die we straks zullen voeren, citeer ik uit die beleidsbrief voor 2005-2006. In hoofdstuk 4.4 staat onder de titel 'Naar een hedendaags beheer: van onderhoud tot herbestemming': 'Beschermd erfgoed dat niet langer functioneel is, wordt bij voorkeur zo vlug mogelijk opnieuw geïntegreerd in onze samenleving. Er blijft daarom nood aan een specifiek beleid inzake herbestemming. Het Vlaamse Gewest dient dan ook zijn taak hierin verder op te nemen. Op basis van enkele proefprojecten zal er met onroerend-erfgoedeigenaars en andere actoren nagegaan worden welke mogelijkheden er zijn, maar ook welke belemmeringen en gevolgen bepaalde bestemmingsopties met zich meebrengen. Bedoeling is dat hierbij zo veel mogelijk conceptuele

inzichten worden opgebouwd vertrekkend vanuit de intrinsieke waarden.’

In het licht van mijn beleidsbrief in het algemeen en van het geciteerde uitgangspunt in het bijzonder, kan ik volgende antwoorden geven op uw vragen. In antwoord op uw eerste twee vragen kan ik u meedelen dat het te herbestemmen kerkelijk patrimonium bij mijn weten niet geïnventariseerd werd. Ik moet eerlijk zeggen dat we daar op dit ogenblik ook geen opdracht toe hebben gegeven. Herbestemming is immers geen doel op zich, maar hooguit een middel om een monument voor de toekomst te vrijwaren, zoals ook fiscale stimuli, onderhouds- en restauratiepremie's dat zijn. Evenmin als premie's kan een herbestemming ook niet worden opgelegd: het staat de eigenaar van een monument vrij om terzake initiatieven te nemen. Net daarom is het belangrijk dat die eigenaar – die een privé-eigenaar, een publieke eigenaar of een kerkfabriek kan zijn – weet dat herbestemming een mogelijke oplossing is voor het behoud van zijn eigendom en dat hij vooral weet hoe hij die moet aanpakken.

Vandaar dat ons herbestemmingsbeleid in eerste instantie is toegespitst op het informeren van eigenaars en verantwoordelijken van beschermd en niet-beschermd patrimonium. Er werd daarbij voor een dubbel spoor gekozen: enerzijds een proactief spoor, met als doel vrijblijvend informatie aan te reiken en de potentiële geïnteresseerden een beetje te aan te moedigen, anderzijds een reactief spoor, met als doel de eigenaar op zijn vraag te informeren op maat van zijn eigendom.

Inzake proactieve informatieverstrekking zijn reeds de volgende initiatieven genomen. De administratie brengt op dit ogenblik de zogenaamde probleemmonumenten in kaart. Dit zijn monumenten die om uiteenlopende redenen worden verwaarloosd en waarvoor intensief naar een oplossing moet worden gezocht. Het is de bedoeling na te gaan welke problemen aan de basis liggen van de verwaarlozing en welke algemene oplossingen er mogelijk zijn. Van elk probleemmonument wordt de eigendomstoestand nagetrokken en in kaart gebracht. Er zal een strategie worden ontwikkeld om de bouwfysische toestand te monitoren. Aan de hand van proefprojecten zal worden onderzocht hoe de herbestemming van deze probleemmonumenten kan worden uitgevoerd.

Er wordt ook overleg gepleegd met de Vlaamse Bouwmeester over de uitwerking van een variant op

de nu reeds vrij bekende open oproep, maar dan specifiek toegespitst op leegstaande monumenten. Het is de bedoeling om voor een selectie van uiteenlopende leegstaande monumenten – kerkelijk patrimonium, industriële complexen, kastelen – en via een variant op de open oproep, in samenwerking met de diensten van de Vlaamse Bouwmeester en mijn eigen administratie, creatieve ontwerpers aan te wijzen om een soort herbestemmingsstudie op te maken. Deze studie wordt uiteraard afgetoetst aan de regelgeving ruimtelijke ordening, onroerend erfgoed, enzovoort. Aan de hand van de resultaten van deze studie zal de markt worden geraadpleegd om na te gaan of deze projecten daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd. Dit is een conceptuele oefening die we op gang willen brengen.

Mijn administratie werkt momenteel ook aan een overzicht van ‘good practices’ inzake herbestemming. Op de buitendiensten heeft zij daar heel wat ervaring mee. Het ene monument is echter het andere niet en de ene herbestemming is ook de andere niet. Er zal dus telkens opnieuw creativiteit, maatwerk en conceptueel denken vereist zijn.

Nu is het belangrijk dat er zo snel mogelijk een overzicht is. Het is een soort van inspiratiebron die we willen geven aan verantwoordelijken, deskundigen, gemeentebesturen, kerkbesturen, enzovoort. Aan de hand daarvan kunnen ze nagaan hoe ze met hun monument kunnen omgaan.

Ik trap een open deur in wanneer ik zeg dat er verschillende soorten monumenten zijn. In de mate van het mogelijke zullen we de good practices dan ook thematisch groeperen. Het voorbije jaar heeft het huistijdschrift Monumenten en Landschappen een aantal specifieke themanummers uitgebracht over de herbestemming van bijvoorbeeld het industrieel erfgoed en vakwerk. Een van de monumenten waarvan sprake, is de brouwerij Rodenbach in Roeselare, die genomineerd is voor de Monumentenprijs 2005. Een van de redenen waarom de gerestaureerde brouwerij voor deze prijs was geselecteerd, was dat ze erin geslaagd zijn de diversiteit van functies te laten samengaan met de restauratie en het gebruik van het patrimonium. Wij zijn daar bijzonder trots op.

Mevrouw Hostekint, u verwijst naar de studiedag die Erfgoed Vlaanderen in 1997 organiseerde in verband met de herbestemming van het kerkelijk patrimonium. Het oplist van problemen en mogelijke oplossingen is een aspect van het beleid. Het vertalen

van de vele ervaringen in een advies op maat van specifieke nieuwe vragen is natuurlijk een ander aspect. Het is een van de voornaamste uitdagingen waar we vandaag voor staan.

Het is de bedoeling om op basis van voorgaande initiatieven een nieuwe beleidsvisie te ontwikkelen inzake algemene herbestemmingsopties die de komende jaren kunnen worden vervolledigd en ingevuld.

De Vlaamse overheid is ook betrokken bij het Interreg-III-project 'Cultured'. De bedoeling hiervan is na te gaan in welke mate de herwaardering van het cultureel erfgoed de ontwikkeling van een regio kan stimuleren. Een herbestemming kan belangrijke impulsen geven. Er zijn heel wat provinciebesturen die daar vandaag heel actief werk van maken, met schitterende resultaten op het terrein. Verder wordt in dit project onderzocht welke mechanismen kunnen bijdragen tot de herwaardering van het erfgoed en hoe deze kunnen worden geoptimaliseerd. Aan de hand van theoretische voorbeeldprojecten wordt studiewerk verricht.

In een eerste workshop wordt een inventaris gemaakt van de verschillende beleidsopties die in de verschillende landen voorliggen over de herwaardering van cultureel erfgoed. In latere workshops bekijken we de wetgevingstechnische en concreet praktische aspecten van een dergelijk herwaarderingsproject. Er is dus beweging op het terrein. Mijn administratie is daar de voortrekker van. Ik hoop dat we daar heel wat kennis en wijsheid uit halen zodat we ook de tweede, minstens even belangrijke stap kunnen zetten.

Wat de reactieve informatieverstrekking betreft, wordt ook een hele reeks initiatieven opgestart. Op dit ogenblik kunnen eigenaars van onroerend erfgoed, verantwoordelijken en overheden nergens terecht met problemen of praktische vragen over herbestemming. We hebben in Vlaanderen nood aan een loket waar men terecht kan met dergelijke vragen. Vandaag gebeurt dat op basis van heel wat goodwill en wordt er aangeklopt bij alle actoren op het terrein. Er is niet alleen behoefte aan een aanspreekpunt, maar ook aan concrete projectbegeleiding.

Op dit ogenblik hebben de vier gewestelijke partnerverenigingen waarmee wij zeer nauw samenwerken, Monumentenwacht Vlaanderen, het Contactforum voor Erfgoedverenigingen, de Stichting Erfgoed Vlaanderen en Open Monumentendag Vlaanderen, traditioneel het nauwste contact met de basis. Dat

kunnen de meest uiteenlopende actoren zijn. Zo verleent bijvoorbeeld Monumentenwacht Vlaanderen technisch advies aan monumenteneigenaren. Het Contactforum adviseert en begeleidt erfgoedverenigingen. Open Monumentendag laat het brede publiek kennis maken met erfgoed en mobiliseert hiertoe de nodige krachten en vrijwilligers en overheden, zowel provinciaal als gemeentelijk. Erfgoed Vlaanderen beheert een aantal probleemmonumenten. Deze vier gewestelijke partnerverenigingen hebben elk op zich een aantal contacten en een aantal taken die zij vervullen.

Gezien hun uiteenlopende band met het monumentenpubliek in de brede zin van het woord, heb ik aan de partnerverenigingen de opdracht gegeven om na te gaan in welke mate zij zich op korte termijn kunnen ontwikkelen tot een centrum voor erfgoedconsultancy. Afgelopen maandag vond een tweede of derde vergadering plaats. We hebben deze overlegvergadering niet toevallig symbolisch laten plaatsvinden in het erfgoedhuis Den Wolsack te Antwerpen. De vier partnerverenigingen, mijn administratie en het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed waren daar vertegenwoordigd. De bedoeling was na te gaan hoe we de specifieke expertise tot stand kunnen brengen en de krachten kunnen bundelen. We willen niet alleen een aanspreekpunt zijn maar ook consultancy kunnen verstrekken.

Mevrouw Hostekint, zoals u zelf al in uw vraag hebt aangegeven, is monumentenzorg geen zaak van het Vlaamse Gewest alleen. U zegt dat het overleg tussen de West-Vlaamse burgemeesters en de bisschop daar een modelvoorbeeld van is. Als u de beleidsbrief hebt gelezen, zult u zien dat het belangrijk is dat de samenwerking en het overleg tussen overheden en particulieren, niet het minst de eigenaars van onroerend goed, wordt gestimuleerd.

Met betrekking tot de problematiek van het kerkelijk patrimonium bestond eertijds een overlegplatform, waarin mijn administratie, de administraties voor Binnenlandse Aangelegenheden en Cultuur, en de kerkelijke overheid vertegenwoordigd waren. Blijkbaar is dat overlegplatform op dit moment niet erg operationeel. Naar aanleiding van uw vraag hebben we die zaak besproken. Het is misschien aangewezen om dit overlegplatform te reactiveren, zodat de actoren terug rond de tafel zitten.

We moeten dat overleg uitbreiden. We moeten ook provinciale, stedelijke en gemeentelijke besturen bij

de zaak betrekken. Naast de administratie en de eigenaars zouden we ook de VVSG en de VVP kunnen uitnodigen, zodat alle krachten worden gebundeld. Analoog met de klankbordgroep archeologie willen we komen tot een klankbordgroep kerkelijk patrimonium, die kan worden geconsulteerd bij het uitzetten van de beleidslijnen.

Kortom, mevrouw Hostekint, mijn antwoord op uw laatste vraag is 'ja'.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Ik heb een aantal positieve zaken gehoord. Ik ben in elk geval blij dat u bereid bent om hierover creatief na te denken. Er staan een aantal interessante concepten op stapel. Ik denk daarbij aan de oefening over de herbestemmingsstudies inzake het leegstaand patrimonium. Ik ben ook blij dat het overlegplatform gereactiveerd zal worden. Ik zal in elk geval uw plannen met interesse volgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
